

מסורת הש"ס

(א) לקמן טו. פו.א.
 (ב) לקמן יז. בימות קא.ה.
 (ג) וני תוספת לקמן יז.
 ד"ה ועריפא, (ד) ביכמות
 קא: יאזא ר' יוסף,
 (ה) בימות קא: יז. ו.
 תוספות לקמן ד: ד"ה
 גטע, (ו) מגילת גב:
 וני תוספת ערין יט:
 ד"ה א' דילגה תוספות
 מגילת גב ד"ה עשרה
 (ז) לקמן עט. ב"ק דה:
 יט טו. א' לקמן טו.
 (ח) לקמן יח. א.
 (כ) [הא דלא קאשי נמי
 קא: ומנא דהא קאשי קאשי
 דדייקויה בשטתין וזאת
 תוספות קאשי: ו ד"ה מה
 הלכן, (ק) לקמן ד: טו
 נ"ה. שטותה ר' (ט) עני
 תוספות שטות טו. ד"ה
 שאין וני תוספות וזכא
 ג. ו' ר' (ו) לעבד,
 (מ) מנחה ט. א' לקמן
 (ק) ע' לקמן ב' ר'
 דבור רש"י המואל ט' רע
 ותמסר שיעין הלכן,
 ז"ל דלקמן
 במתנות, (ט) ור"מ כח
 וני דבור דהט"ס, (י) עני
 מואל, (א) וני היט
 דרש"י לקמן טו: ד"ה
 דבלקו וני וזכא שטותו
 וני מואל ט' ד"ה
 וברבלקו, (ט) ע' רש"י,
 (ג) ור"מ (ז) ור"מ, ד"ה
 וזכא דר"מ.

ורה אור השלם

1. ואִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרָא אֶל
 בְּנֵהּ בַּהֲמָנָה לְרִבְעָה אֲתָה
 וְדִרְגָתָהּ אֶת הַנְּשִׂאָה אֲתָה
 בַּהֲבָהָה מוֹת וַיִּקְרָאוּ
 מִדְּמֵיהֶם בָּם: וַיִּקְרָא כֵּן טו
 2. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ
 שְׂכָרָתָם בַּהֲבָהָה מוֹת
 טוֹת וְאֵת הַבְּהָמָה
 תַּחֲרֹגוּ: וַיִּקְרָא כֵּן טו
 3. וְאִם שָׁנָה וְאִם שָׁנָה
 מַחֲמָל שְׁלֹשׁ הַדְּעִיר
 בְּבִעֻלָּיו וְאִם יִשְׁמְרוּ
 הַתִּמְתִּים אִשׁ אוֹ אִשָּׁה
 הַשּׁוֹר שִׁקְלָו וְגַם אִשָּׁה
 שְׂמוֹת כֵּן אֶל מִשָּׁה
 4. וְיֹאמַר זֶה אֵל מִשָּׁה
 אֶסָּקָה לִי שְׂבָעִים אִישׁ
 מִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 יִדְעֵנִי כֵּן וְאִם זָקָי הָעָם
 וְשִׁטְרוֹי וְלִקְחָתָם אֲתָם אֶל
 אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְרַבְּצוּ שָׁם
 עֶפְרָי: בְּמִבְרַד יוֹתוֹ
 5. וְשִׁפְטוֹ הַעֲדָה בֵּין
 הַמַּדְבָּה בֵּין גֹּאֵל הָדָם עַל
 הַזֹּשֶׁפִּטִּים: הָאֵלֶּה:
 6. וְהִצְלוּ הָעֲדָה אֶת הָרִיחַ
 מִדֵּי אֵל וְהָעֲדָה וְהַשִּׁבְיָה
 מִקְלָתָם אֶל עַד
 7. מֵאֲחוֹתָם אֲשֶׁר כֵּן שָׁרָה
 וְיָשֵׁב בָּהּ עַד מוֹת הַבֶּן
 הַגִּדֻל אֲשֶׁר מִשָּׁה אִשׁ
 בְּשֵׁמֶן הַקֹּדֶשׁ:
 8. מְבִרָדוֹ לֵב כִּדְמָה
 9. עַד מוֹת לַעֲדָה הַרְעִיגָה
 10. וְהָאֵל הָעֲדָה וְהַשִּׁבְיָה
 עָלֵי אֶת הַחֲלוֹת בְּנֵי
 מִשְׁלָחָה אֲשֶׁר שָׁרָה
 11. בְּמִבְרַד יוֹתוֹ
 12. וְאֵת הָעֲדָה אֲחֵרֵי רִבּוֹ
 לַעֲרֹת וְלֹא תַעֲנֶה עַד עַרְב
 לָגֹת אֲחֵרֵי רִבּוֹ:
 13. תַּחֲלוּת:
 14. שְׂמוֹת כֵּן בֵּן

לעזי רעש"י

מרק"א. גבול, ספר.

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין ב.

דִּינֵי מִמוֹנוֹת בְּשֵׁלֶשֶׁה. בגמ' [ג:] ילפינן להו: **גוילוט.** כופר בפקדון דמששלח בו יד הוי גזלן וכן החוטף מיד חבירו הוי גזלן כגון ויגזול את החנית מיד המצרי (שמואל ב כג) אבל ליה ולא שילם לא מיקרי גזלן דמלוה להוצאה ניתנה: **וחבולות.** החובל בחבירו חייב בחמשה דברים כדלמרינן בצבא קמא (פד) ואש כי יתן מוס בעמיתו וגו' כן יעשה לו [ויקרא דה] בזמון. ובגמ' [ע"כ] פריך היינו דיני ממונות: **נוק.** דשור המועד או אדם שהיקין. ובגמ' [ג:] פריך היינו חבולות: **השנומי כפל.** דגניבה שנמצא בידו דכתיב (שמות כב) אם המלא תמצא בידו וגו': **ושנומי ארבעה**

דיני

הבזעים צפרק חרצפה וחמשה (ש)
 (מ:) ואין נראה דהא איכא אמוכא
 הסם דסברי דלפי ר' עקיבא דריש
 אס כופר לזכות שלא בזונו וגרלה
 לר"ת דכופר ר"ז של עד הוי בכלל
 חבלות אי נמי תנא ושייר הני ושייר
 נמי יציאת עבד בראשי אברים דקנסא
 הוא ובעי נמי ג' מומחין וללישנא קמא
 לא חשיב הך שייר ואיכ' למימר דפשיטא
 ליה דהוי מכלל חבלות אי נמי התנא
 לא דריש אלא בזמון היתין מיד ליד:

וְגוֹמְרִין בִּשְׁבָעָה וְאִם גָּמְרוּ בִּג' מַעֲבֹרֹת: ^אסְמִיכַת זָקָנִים ^בוְעִרְיַת עֲגֻלָּה
בִּשְׁלֹשָׁה דְּבָרֵי ר' ^גשְׁמֻעוֹן ר' יְהוּדָה אֹמַר ^דבַּחֲמִשָּׁה ^ההַחֲלִיצָה וְהַמִּיאֻנִּין
בִּשְׁלֹשָׁה ^ונִטְע רַבֵּי ^זלְמַעֲשֵׁר שְׁנֵי שָׁאִין דְּמִיּוֹ יְדוּעִין בִּשְׁלֹשָׁה ^חהַהֲקֵדְשֹׁת
בִּשְׁלֹשָׁה ^טהָעֶרְכִּין הַמִּטְלָטְלִים בִּשְׁלֹשָׁה ר' יְהוּדָה אֹמַר אֶחָד מֵהֶן כֵּהֵן
^יוְהַקְרָקְעוֹת ^{יא}תִּשְׁעָה וְכֵהֵן ^{יב}וְאִדָּם כִּיּוּצָא כֵּהֵן ^{יג}דִּינֵי נַפְשֹׁת בְּעֶשְׂרִים
וּשְׁלֹשָׁה ^{יד}הַרְבֹּעַ וְהַנֶּרְבַּע בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה שְׁנָאֻר ^{טו}וְהַרְגָּת אֶת הָאִשָּׁה
וְאֶת הַבְּהֵמָה וְאֹמַר ^{טז}וְאֶת הַבְּהֵמָה תַּהְרֹגוּ ^{יז}שׁוּר הַנִּסְקָל בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה
שְׁנָאֻר ^{יח}הַשׁוּר יִסְקָל וְגַם בְּעִלְיֵי יוֹמָת ^{יט}כַּמִּיתָת בְּעִלִּים כִּךְ מִיתָת הַשׁוּר
^כהַזֹּאֵב וְהָאֵרִי הַדּוֹב וְהַנֹּמֵר וְהַבְּרָדֶלֶס וְהַנַּחֲשׁ מִיתָתָן בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה ^{כא}רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אֹמַר כָּל הַקּוֹדֵם לַהֲרוֹגֵן זָכָה רַבִּי עֲקִיבָא אֹמַר מִיתָתָן בְּעֶשְׂרִים
וּשְׁלֹשָׁה: ^{כב}אֵין ^{כג}דִּנִּין לֹא אֶת הַשֶּׁבֶט וְלֹא אֶת נְבִיא הַשֶּׁקֶר וְלֹא אֶת כֵּהֵן
גָּדוֹל אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שִׁבְעִים וְאֶחָד ^{כד}וְאֵין מוֹצִיאִין ^{כה}לְמַלְחַמַת
הַרְשָׁוֹת אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שִׁבְעִים וְאֶחָד ^{כו}אֵין ^{כז}מוֹסִיפִין ^{כח}עַל הָעֵיר
וְעַל הָעוֹדוֹת אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שִׁבְעִים וְאֶחָד ^{כט}אֵין עוֹשִׂין עֵיר הַנִּדְחָת
לְשִׁבְעִים אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שִׁבְעִים וְאֶחָד ^לאֵין עוֹשִׂין עֵיר הַנִּדְחָת
אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שִׁבְעִים וְאֶחָד ^{לא}אֵין עוֹשִׂין עֵיר הַנִּדְחָת בְּסַפֵּר וְלֹא
שְׁלֹשׁ אֲבָל עוֹשִׂין אַחַת אוֹ שְׁתֵּים ^{לב}סְנֵה־דִרְדִּין גְּדוֹלָה הִיתָה שֶׁל שִׁבְעִים
וְאֶחָד וְקִטְנָה שֶׁל עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה מִנִּין לְגְדוֹלָה שֶׁהִיא שֶׁל שִׁבְעִים וְאֶחָד
שְׁנָאֻר ^{לג}אִסְפָּה לִּי שִׁבְעִים אִישׁ מִזְּקֵנֵי יִשְׂרָאֵל וּמֹשֶׁה עַל גְּבִיּוֹן ר' יְהוּדָה אֹמַר
שִׁבְעִים ^{לד}וּמִנִּין לְקִטְנָה שֶׁהִיא שֶׁל עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה שְׁנָאֻר ^{לה}וּשְׁפָטוּ הָעֵדָה
וְהִצִּילוּ הָעֵדָה הָעֵדָה שׁוֹפֶטֶת וְעֵדָה מַצֵּלֶת הָרִי כֹּאֵן עֶשְׂרִים וּמִנִּין לְעֵדָה שֶׁהִיא
עֶשְׂרָה שְׁנָאֻר ^{לו}עַד מָתִי לְעֵדָה הָרְעָה הַזֹּאת יֵצְאוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב וּמִנִּין לְהִבְיָא
עוֹד שְׁלֹשָׁה מִמִּשְׁמַע שְׁנָאֻר ^{לז}לֹא תִהְיֶה אַחֲרֵי רַבִּים לְרַעוּת שׁוֹמֵעַ אֲנִי
שְׂאֵהִיָּה עִמָּהֶם לְטוֹבָה אִם כֵּן לְמָה נֶאֱמַר אַחֲרֵי רַבִּים לְחָמּוֹת לֹא כִּהְיִיתִךָ
לְטוֹבָה הִמְיִיתִךָ לְרַעָה הִמְיִיתִךָ לְרַעָה עַל פִּי אֶחָד ^{לח}הִמְיִיתִךָ לְרַעָה עַל פִּי שְׁנַיִם
וְאֵין

כך מימית השור דהאי צעליו יומת קרא ימירא לך דרשא ולא דנתחייב קטלא כדמפרש טעמא בגמ' ויו בסקילה כשור דלמרינן צ"ק אחד שור ואחד כ' בשור שנגא את הפרה (דף קמ"ד ט): **בדולג**.⁽⁶⁾ היה שטט שעבדו ע"ז במוד: **נזיל הסקר**. בחק. בגמ' (דף טו.) צעי מנלן דצעי שצנים ואחר: **במחמא** ימית יתושע שהימא לכבוס את ארץ ישראל: **על העיר**. ירושלים: **סנהדריוו**. שהיו מושיצים סנהדרי (טו טז) הן על כלל שערין וארביני צית הגדול שבצלשת הגוימא לנאלת ומהויסדים וכו' יליף בגמ' (דף טז טז) בריסין וצנל"ו מרקי". ובגמלא (סא) מפרש טעמא: **עדה שופט**. עשרה מושבים: **ועדה מלל**. וזרים שאס יחלון יהיו עשרה מחייצין ועשרה מוזכין: **לעדה הרעה**. במרגלים כתיב: **לרעות**. ויג: **שומע אני**. לטובא לזכות הלך אחריהן שאפי' מיעוט המזכים ורבים המחייצין כתיב לא מר אחרי רבים להטות משום וכות לא אינעריך ליה אלא אפילו לחייב הלך אחריה: **לא כהטיידר**. לאחר רבים לחובה אלא לחבות על פי אחד אפילו אין יתירין מוזכין על המחייצין אלא אחד וכה דל המוזכין שנים והכי קאמר את תהיה אחרי רבים להטות על פי אחד אבל אחרי רבים שנים דלציר מנעשרה מוזכין ליכא למימר דהא כתיב והיכלי העדה ותו לא מוזכר חובה לציר מ"ב:

ואין

עין משפט
נר מצוה

א א מ״י פ״ה מהלכות
סנהדרין הלכה ח סמג
עשן לו טוש״ע ח״מ סימן
ג עקיף א:
ב ב ג מ״י שם הל׳ ח:
ג ד מ״י שם הלכה ג:
ד ה מ״י שם הלכה ד:
ה ו מ״י שם הלכה ו:
ו ז מ״י שם הלכה ופ״ד
מהלכות קידוש החדש
הל׳ ט והלכה י:

ז ח מ"י פ"ג מהלכות
מעשה הקרנות הל' י'
ופ"ד מהל' סנהדרין הלכה
ג' סמג עשין לו וס' קפג:
ח ט מ"י פ"ה מהלכות
סנהדרין הלכה ה':
י מ"י פ"ד מהלכות יבום
הל' ה סמג עשין נב
טוש"ע אה"ע סימן קסט
סעיף א':

י ב מיי פ"ט מהלכות
מעשר שני הלכה ו:
יא ל מיי פ"ט מהלכות
מעשר שני הלכה ז:
יב מ נ ס ע מיי פ"ח
מהל' ערכין הל' ב:
יג פ פ ק ר מיי פ"ה
מהל' סנהדרין הל' ב:
יד ש מיי ש ע הלכה א:
יז מ מיי פ"ד מהל'
עשר"ס הלכה ד:
יז א מיי פ"א מהל'
סנהדרין הלכה ג:
יח ב מיי ש ע ופ"ה שם
הלכה ג:
יח ג מיי ש ע פ"ח הלכה
א:

מוסף רע"י

[illegible]

רבינו חננאל

דיני ממונות בשלשה גזילות וחבלות בשלשה כו'. אוקמה (רב בהו) [ר' אבהו] למתני' הכי דיני ממונות בשלשה ומה הן גזילות וחבלות הן שצריכין ג' מומחין כדכתיב בעסק גזילות בענין השומרין ג' אלהים והן מומחין.